

Valsts augu
aizsardzības dienests

AGROĶĪMIJA

Skaidrīte Rulle

Agroķīmijas departamenta direktore

skaidrite.rulle@vaad.gov.lv

10.02.2021, NVO

Valsts augu
aizsardzības dienests

Mēslošanas līdzekļu lietošana un tās dokumentācija

MK 23.12.2014 noteikumi Nr.834

«Prasības ūdens, augsnes un gaisa aizsardzībai no
lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma»

Grozījumi 09.10.2018, stājās spēkā ar 12.10.2018

Valsts augu
aizsardzības dienests

ML lietošanas pārbaudes 2020.gadā

- ✓ Savstarpējās atbilstības pārvaldības prasību ievērošana (ĪJT) – **80 pārbaudes** (plāns – 80), 2 pārbaudēs **3 AP lietas** jeb **3,8 %**

- *nav veikta ne AAI, ne augsnes analīzes (2) un pārsniegts N 170 kg/ha (1)*

2019.gadā 5 AP lietas no 81 pārbaudes jeb 6 %

- ✓ ML lietošanas pārbaude pamatojoties uz iedzīvotāju sūdzībām – **41 pārbaude**, 10 pārbaudēs **10 AP lietas** jeb **24 %**

- *Šķidrmēsli/virca/pakaišu kūtsmēsli pēc izkliešanas nav iestrādāti augsnē laikā; šķidrmēsli/pakaišu kūtsmēsli/digestāts izkliešs laikā no 20.oktobra – 15.martam; ML izkliešs aizsargjoslā; pārsniegtas max N normas*

2019. gadā 4 AP lietas no 34 sūdzībām jeb 12 %

- ✓ ML lietošanas pārbaudes – **70 pārbaudes** (plāns – 70), tikai **1 maznozīmīgs pārkāpums** jeb **1 %**

- *Nav AAI/analīzes 1. gada nomas laukiem*

2019. gadā 6 maznozīmīgi pārkāpumi jeb 8 %

Valsts augu
aizsardzības dienests

IEVĒRĪBAI

ML plānu kopsavilkumus (ĪJT) dienestā iesniedz **elektroniski** līdz **30. novembrim:**

- izmantojot LAD EPS, *vai*
- parakstītus ar elektronisko parakstu.

ML plānu kopsavilkumus iesniedz par **faktiski** iegūto ražu un **faktiski** izlietoto mēslojumu

LAD EPS ML plānu kopsavilkumus var iesniegt laika periodā no 1. septembra līdz 30. novembrim, pēc tam ir iespējama tikai iesniegto kopsavilkumu precizēšana

Valsts augu
aizsardzības dienests

IEVĒRĪBAI

2020. gada 1. jūlijā stājās spēkā Administratīvās atbildības likums

22. pants. Administratīvā soda piemērošana par vairākiem administratīvajiem pārkāpumiem

- (1) Ja viena persona izdarījusi divus vai vairākus administratīvos pārkāpumus, administratīvo sodu piemēro **par katru pārkāpumu atsevišķi**
- (2) Ja ar vienu un to pašu darbību izdarīti vairāki administratīvie pārkāpumi, administratīvo sodu piemēro **par katru pārkāpumu**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Mēslošanas līdzekļu aprites uzraudzība

Mēslošanas līdzekļu aprites likums

MK 01.09.2015 noteikumi Nr. 506 "Mēslošanas līdzekļu un substrātu identifikācijas, kvalitātes atbilstības novērtēšanas un tirdzniecības noteikumi"

MK "Aprites uzraudzības un kontroles kārtība mēslošanas līdzekļiem ar marķējumu "EK mēslošanas līdzeklis""

*VAAD ir mēslošanas līdzekļu tirgus
uzraudzības iestāde:*

- EM Tirgus uzraudzības padomē*
- EK Tirgus uzraudzības iestāžu DG*

Valsts augu
aizsardzības dienests

Atļauts izmantot bioloģiskajā lauksaimniecībā

✓ Sākot ar 2020.gada 1.jūniju VAAD izvērtē mēslošanas līdzekļu atbilstību regulas Nr.889/2008 (ar ko paredz sīki izstrādātus bioloģiskās ražošanas, marķēšanas un kontroles noteikumus) **I pielikuma prasībām**

✓ Mēslošanas līdzekļu un substrātu sarakstā „Atļauts izmantot bioloģiskajā lauksaimniecībā” šobrīd ir iekļauti **divi** mēslošanas līdzekļi:

- *Biohumuss (sliēkkomposts)/ Ražotājs - WORMING SIA, Latvija*
- *Biohumuss (sliēku komposts)/ Ražotājs – EKO ZEME SIA, Latvija*

✓ Saraksts ir publicēts VAAD tīmekļvietnē:

http://registri.vaad.gov.lv/reg/ml_substrati.aspx

Valsts augu
aizsardzības dienests

IEVĒRĪBAI

Bioloģiskās lauksaimniecības kontroles institūcijas ir:

- Biedrība "Vides kvalitāte", Salaspils novads, Salaspils
- Valsts SIA «Sertifikācijas un testēšanas centrs», Priekuļi

Saskaņā ar regulas Nr. 889/2008 3. panta 1. punktu:

"Gadījumos, kad augu barošanas vajadzības nav iespējams nodrošināt ar pasākumiem, kas minēti Regulas (EK) Nr. 834/2007 12. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā, bioloģiskajā ražošanā var lietot tikai šīs regulas I pielikumā minētos mēslošanas līdzekļus un augsnes ielabotājus, nepārsniedzot vajadzīgo apjomu. Ražotāji saglabā dokumentārus pierādījumus, kas apliecina vajadzību izmantot attiecīgo līdzekli."

VAAD nav BLS kontroles institūcija un neizvērtē vai konkrētajā gadījumā drīkstēja/vajadzēja lietot konkrēto ML.

Saskaņā ar regulas Nr.889/2008 3. panta 4. punktu:

"Attiecīgus mikroorganismu preparātus drīkst izmantot, lai uzlabotu augsnes vispārējo stāvokli vai barības vielu pieejamību augsnē vai augos."

Mikroorganismu preparāti nav iekļauti šīs regulas I pielikumā, līdz ar to VAAD tos neizvērtē un neiekļauj sarakstā "Atļauts izmantot bioloģiskajā lauksaimniecībā"

Valsts augu
aizsardzības dienests

Mēslošanas līdzekļi - sprāgstvielu prekursori

Uzņēmumiem, kuri tirgo ML - sprāgstvielu prekursorus, pirms to tirdzniecības uzsākšanas **dienestā ir jāiesniedz tirdzniecības vietu saraksts**, norādot faktisko adresi

Katru gadu līdz 31.janvārim jāiesniedz informācija par iepriekšējā gadā pārdotajiem sprāgstvielu prekursoru apjomiem

Sprāgstvielu prekursori ir *kālija nitrāts, nātrijs nitrāts, kalcijs nitrāts, kalcijs amonija nitrāts un mēslošanas līdzekļi, kuros AN slāpekļa saturs ir 16 % vai vairāk no mēslošanas līdzekļa masas*

Pēc Valsts drošības dienesta, kas ir Latvijas nacionālais kontaktpunkts, pieprasījuma attiecīgā informācija tiek nodota VDD.

Valsts augu
aizsardzības dienests

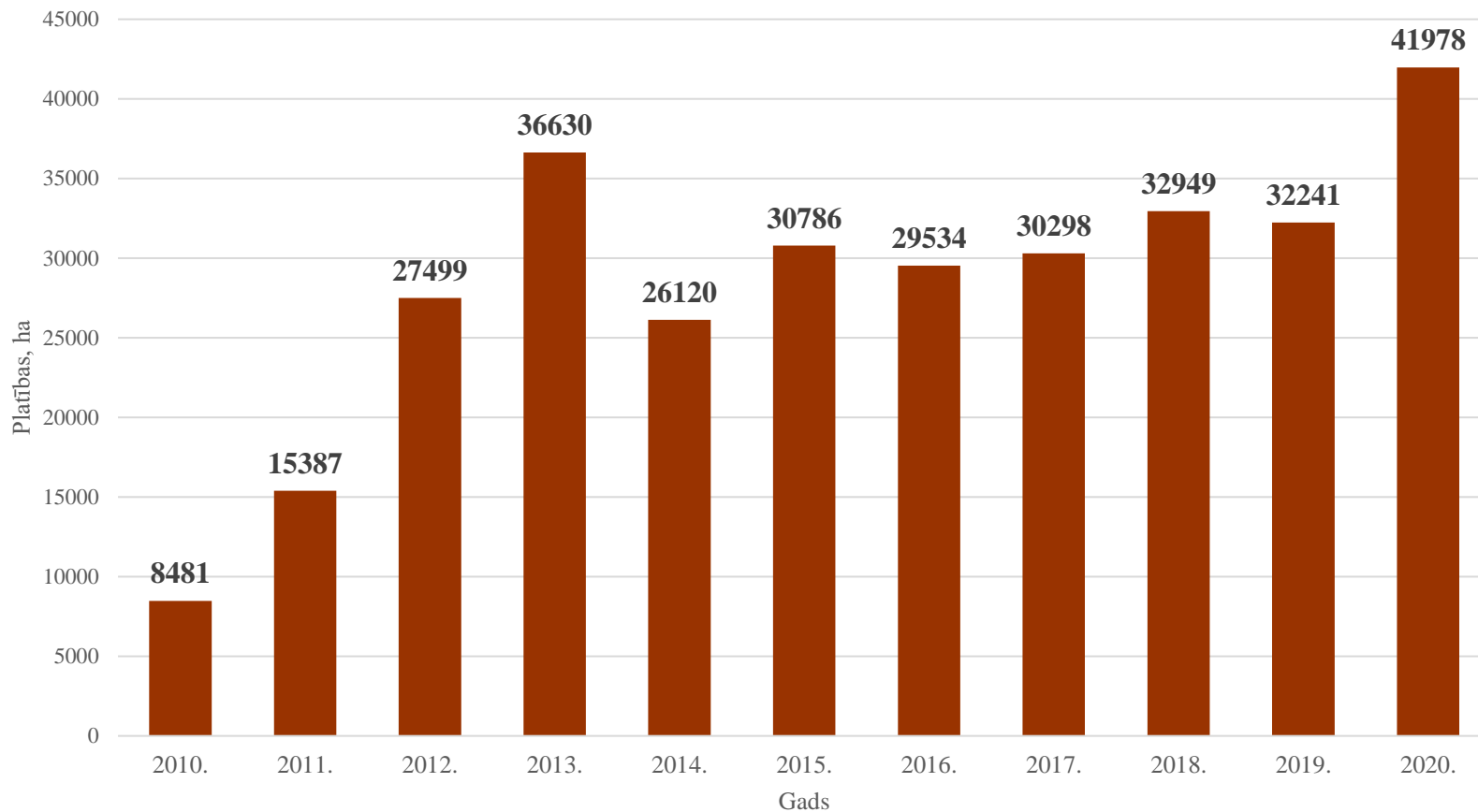
Augšņu agroķīmiskā izpēte (AAI)

Valsts augu
aizsardzības dienests

AAI apjomi (ha) laika posmā no 2010. līdz 2020. gadam

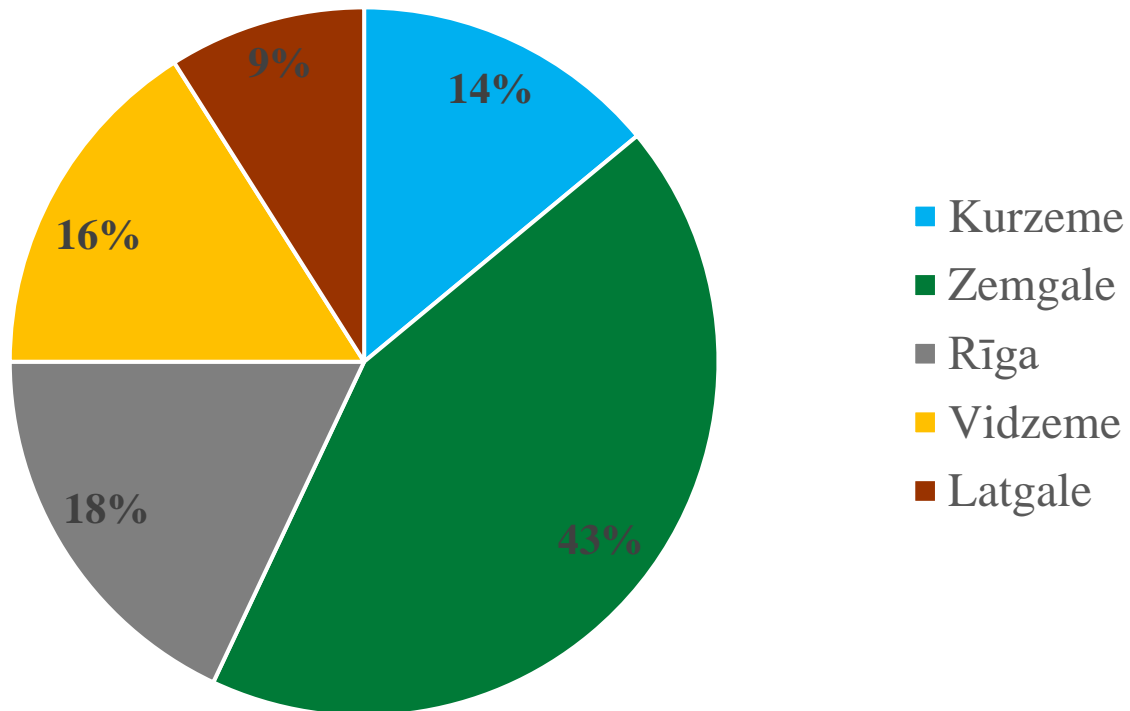

Valsts augu
aizsardzības dienests

AAI apjomu sadalījums pa valsts plānošanas reģioniem % 2016. – 2020. gads

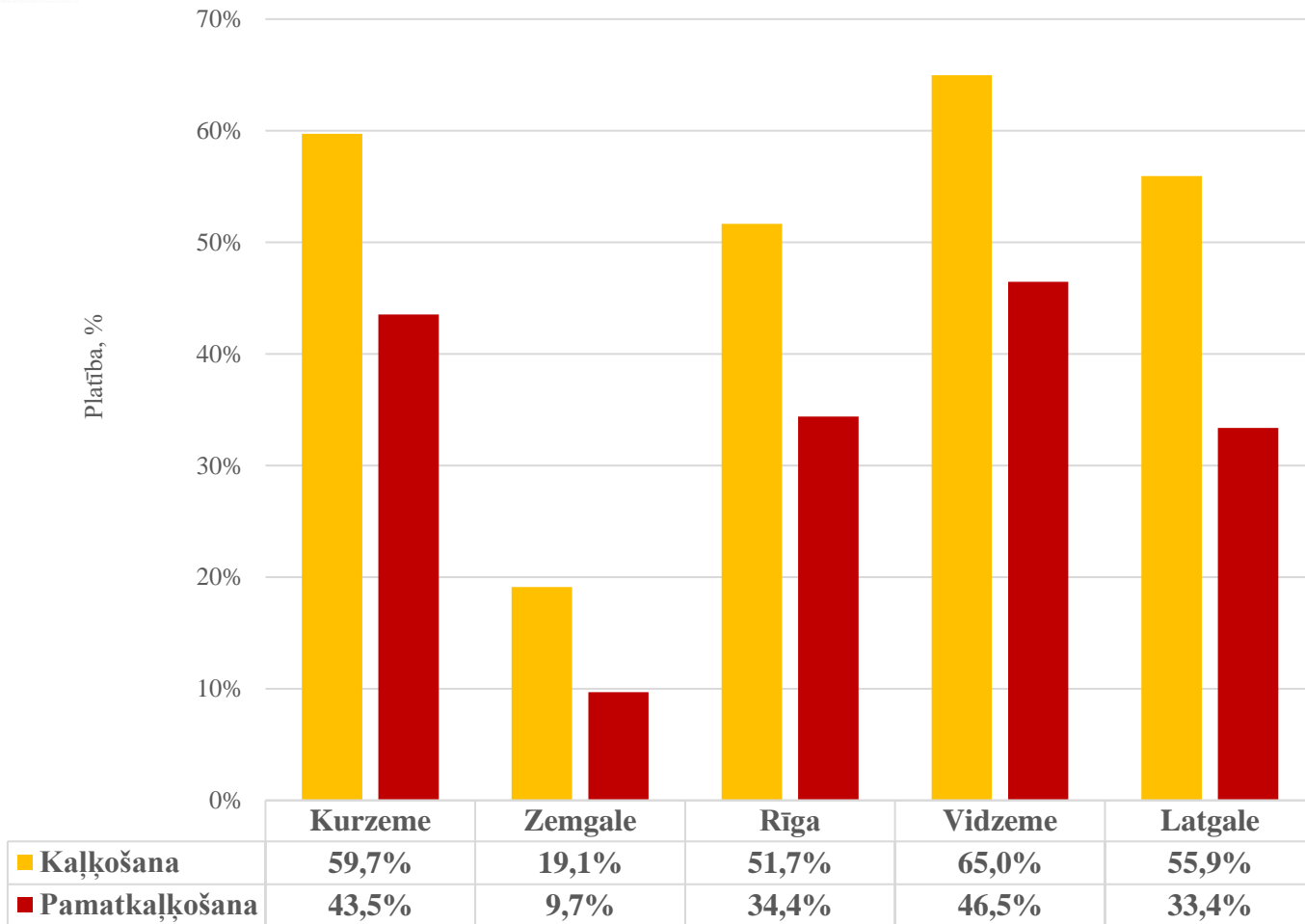
171 954 ha jeb 8,9 % no apstrādātās LIZ

Valsts augu
aizsardzības dienests

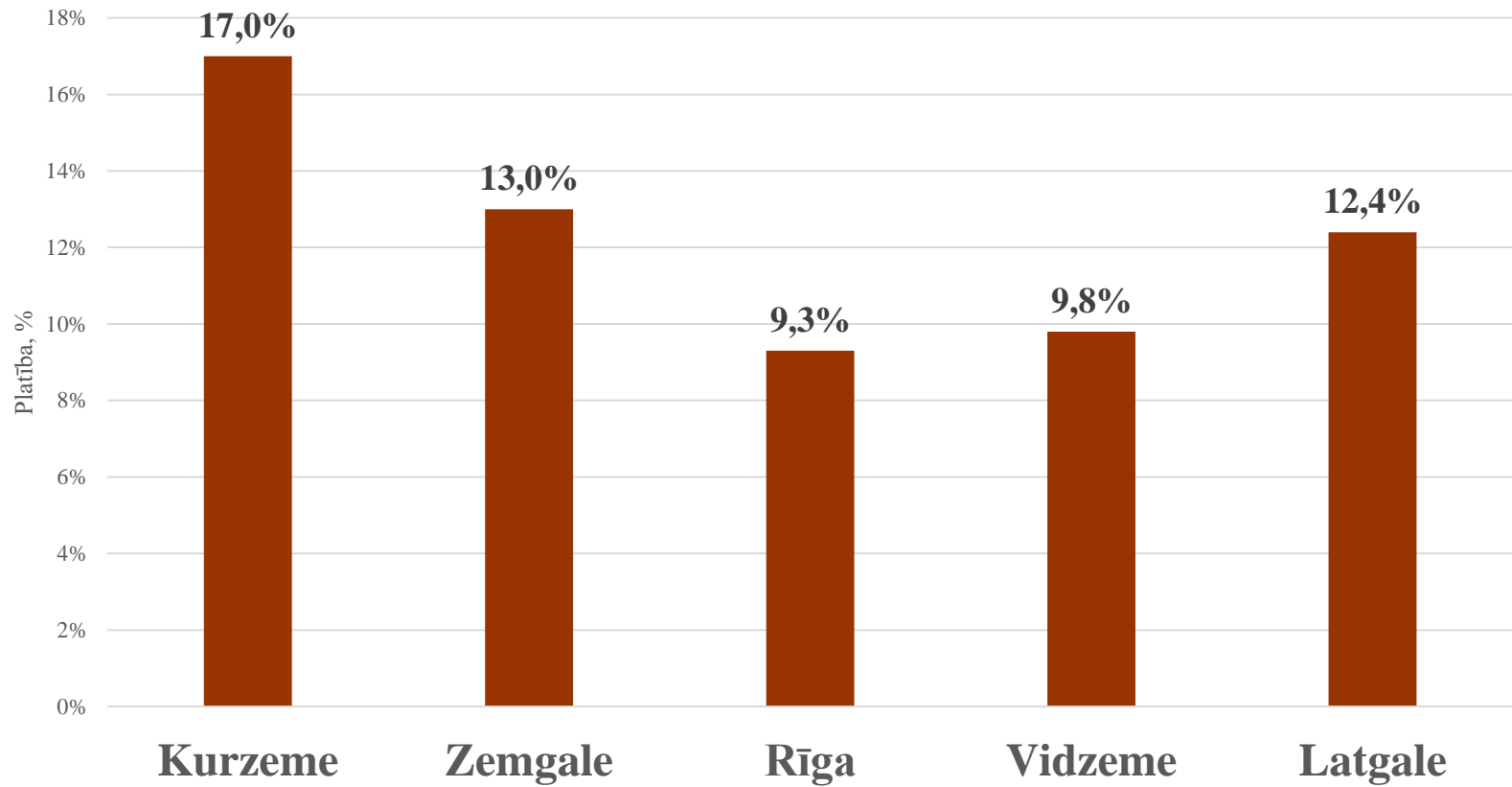
Kaļķojamā LIZ (%) no 2016. - 2020. gadam

Valsts augu
aizsardzības dienests

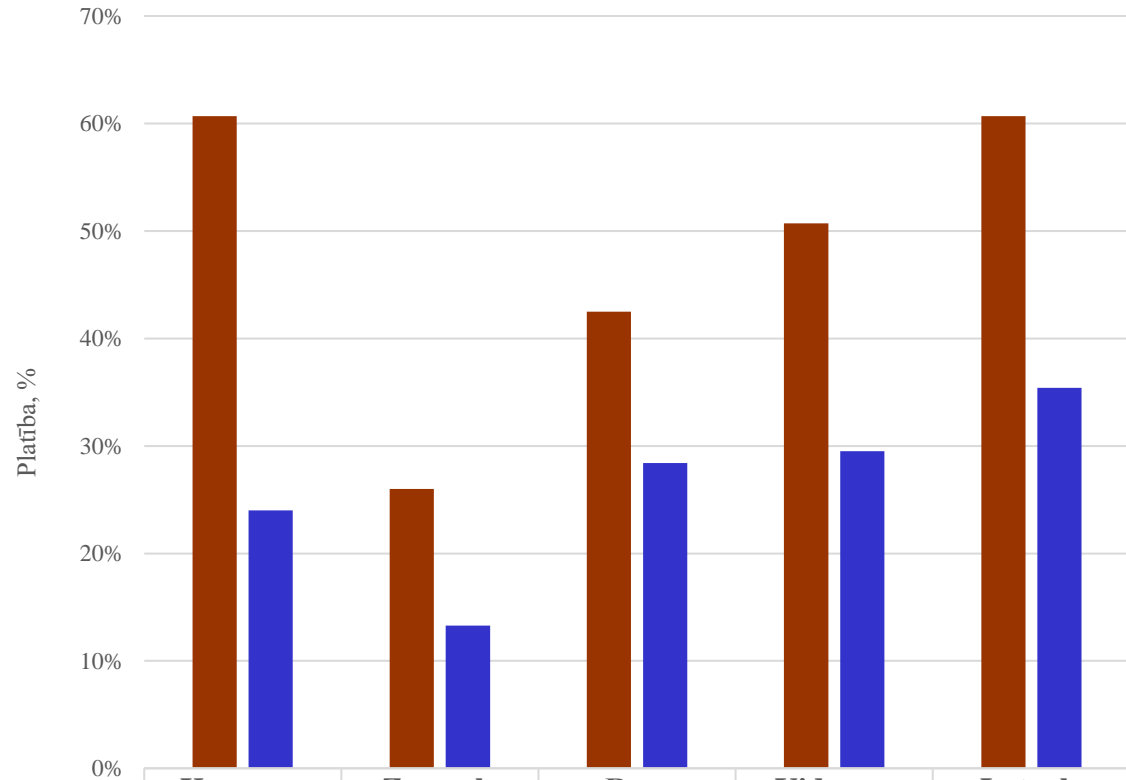
LIZ ar nepietiekošu OV saturu (%) no 2016. - 2020. gadam

Valsts augu
aizsardzības dienests

LIZ ar zemu un ļoti zemu fosfora un kālija saturu (%) no 2016. - 2020. gadam

	Kurzeme	Zemgale	Rīga	Vidzeme	Latgale
■ Zems un ļoti zems fosfora saturs	60,7%	26,0%	42,5%	50,7%	60,7%
■ Zems un ļoti zems kālija saturs	24,0%	13,3%	28,4%	29,5%	35,4%

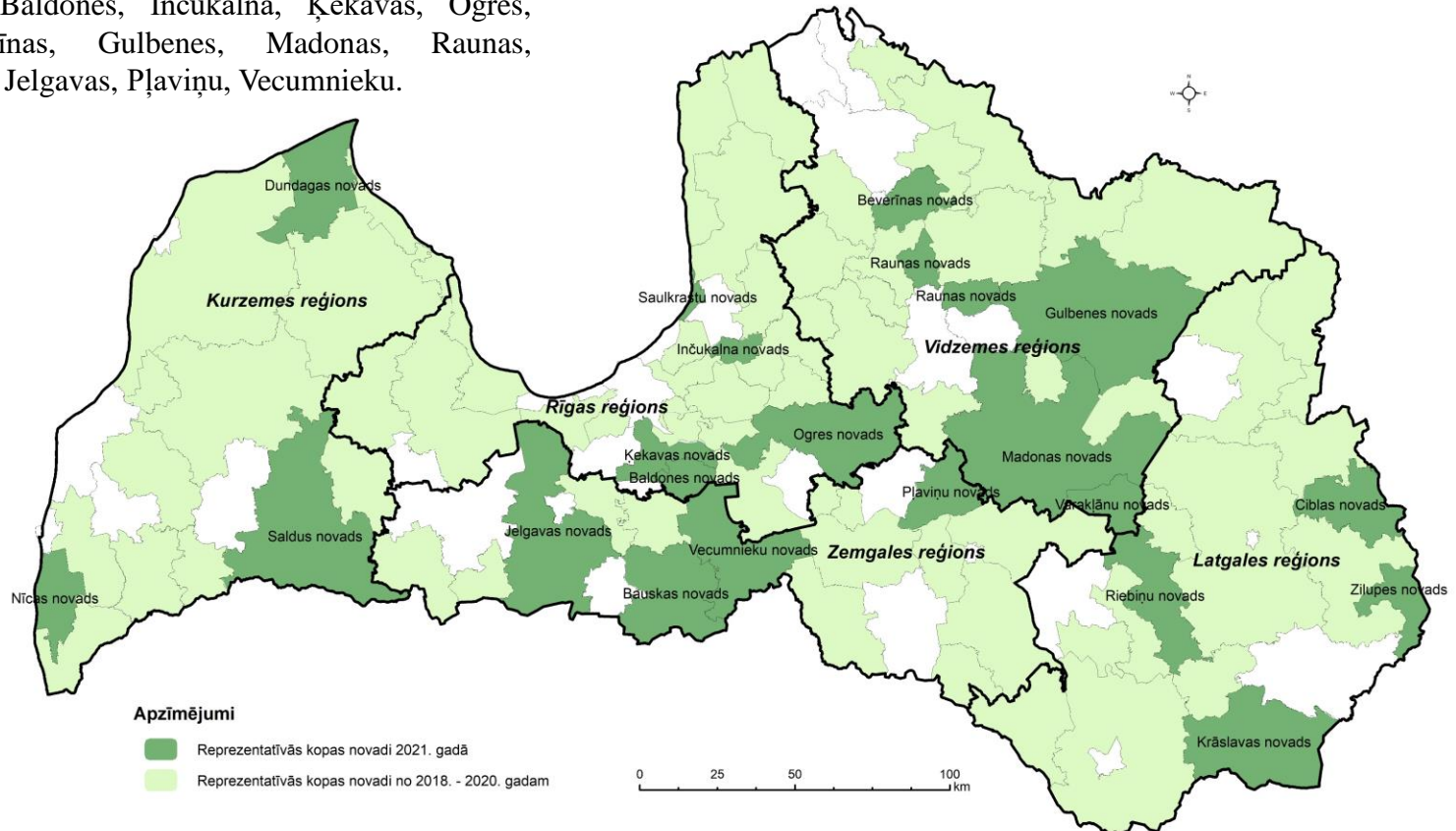
Valsts augu
aizsardzības dienests

AAI reprezentatīvā kopa 2018., 2019., 2020., 2021. un 2022. gads 5 000 ha × 5 gadi = 25 000 ha

MK 05.05.2009 noteikumi nr.391
„Noteikumi par plānošanas reģionu teritorijām”

2021.gads

Novadi (21): Dundagas, Nīcas, Saldus, Ciblas, Krāslavas, Riebiņu, Zilupes, Baldones, Inčukalna, Ķekavas, Ogres, Saulkrastu, Beverīnas, Gulbenes, Madonas, Raunas, Varakļānu, Bauskas, Jelgavas, Pļaviņu, Vecumnieku.

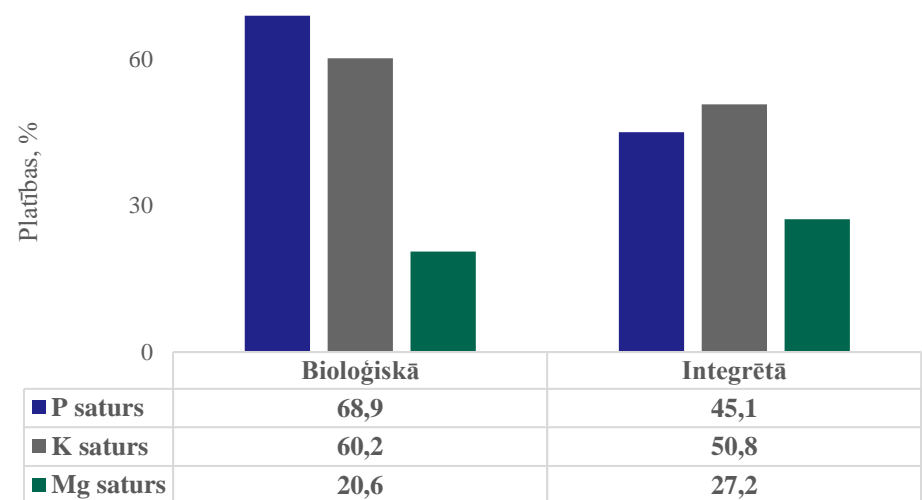
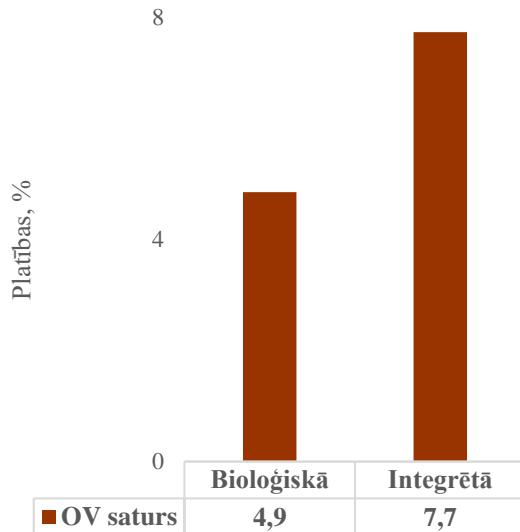
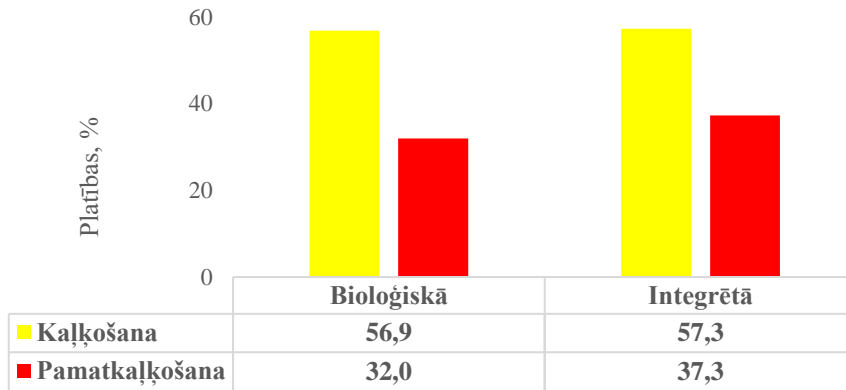

Valsts augu
aizsardzības dienests

RK AAI rezultāti/2020.gads

405 ha (8 %)- BLS, 4672 ha (91 %)- integrēti
Kaļķojamās, ar nepietiekošu OV saturu, zemu un ļoti zemu P_2O_5 un K_2O
nodrošinājumu

Valsts augu
aizsardzības dienests

UZDEVUMI 2021.GADAM

- Nodrošināt kvalitatīvu AAI pakalpojumu ne mazāk kā 30 000 ha
- Nodrošināt AAI reprezentatīvā kopā 5 000 ha platībā
- Oglekļa monitorings 21 novados
- MK noteikumi par augšņu agroķīmisko izpēti
- MK noteikumi par augšņu references laboratoriju
- Līdzdalība Norvēģijas finanšu instrumenta projektā "Ilgspējīgas augsnes resursu pārvaldības uzlabošana lauksaimniecībā" (sākot ar 01.02.2021, 36 mēneši, vadošais partneris – ZM, iesaistīti – LU, SILAVA, VAAD)
 - ☞ VAAD uzdevums – izveidot 200 oglekļa monitoringa punktus un iegūt informāciju, kas nepieciešama SEG emisiju plānošanai

Valsts augu
aizsardzības dienests

Paldies par uzmanību!

**Esam atvērti konstruktīvai
sadarbībai ...**